Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
Przewodnicząca

25.2.2026

Sz. Pan Johan Van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w sprawie uruchomienia Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników w następstwie wniosku złożonego przez Belgię – EGF/2025/007 BE/Casa (2026/0038(BUD))

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach procedury podanej w przedmiocie powyżej Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych została poproszona o wydanie na użytek Pana komisji opinii, którą postanowiła przekazać w formie pisma.

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zbadała tę kwestię na posiedzeniu 25 lutego 2026 r. Na tym samym posiedzeniu komisja postanowiła przedstawić Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, zawartą poniżej opinię.

Z wyrazami szacunku

Li Andersson

OPINIA

A. mając na uwadze, że 28 sierpnia 2025 r. Belgia złożyła wniosek EGF/2025/007 BE/Casa o wkład finansowy z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) w związku ze zwolnieniami w przedsiębiorstwie Casa w Belgii, działającym w sektorze gospodarki zaklasyfikowanym do działów NACE Rev. 2 – 47 (Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami) oraz NACE Rev. 2 – 52 (Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport), w którym to przedsiębiorstwie zwolnienia miały miejsce w prowincji Antwerpia (BE21), zaliczanym do poziomu NUTS 2;

B. mając na uwadze, że Belgia złożyła wniosek zgodnie z kryterium interwencji przewidzianym w art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/691, do którego spełnienia wymagane jest zaprzestanie działalności co najmniej 200 zwalnianych pracowników w czteromiesięcznym okresie odniesienia (w tym przypadku od 6 marca 2025 r. do 6 lipca 2025 r.) w przedsiębiorstwie w państwie członkowskim, z uwzględnieniem zwolnień pracowników u dostawców tego przedsiębiorstwa i producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw lub osób, które zaprzestały prowadzenia działalności na własny rachunek; mając na uwadze, że po przeanalizowaniu wniosku Komisja uznała – zgodnie z wszystkimi właściwymi przepisami rozporządzenia w sprawie EFG – że spełniono warunki przyznania wkładu finansowego z EFG;

C. mając na uwadze, że wniosek dotyczy 416 zwolnionych pracowników (kwalifikujących się beneficjentów), którzy zaprzestali działalności w wyżej wymienionych sektorach gospodarki (257 w Casa International NV (handel detaliczny) i 159 w Casa Logistics NV (magazynowanie));

D. mając na uwadze, że 6 lutego 2026 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie decyzji dotyczącej uruchomienia EFG na rzecz Belgii w celu wsparcia powrotu na rynek pracy 416 beneficjentów objętych pomocą;

E. mając na uwadze, że Casa obejmuje dwa przedsiębiorstwa, tj. Casa International, posiadające 65 punktów sprzedaży detalicznej w całej Belgii, oraz Casa Logistics, odpowiedzialne za magazynowanie i dystrybucję na potrzeby tych punktów sprzedaży; mając na uwadze, że zwolnienia są skutkiem problemów finansowych, z którymi Casa boryka się od kilku lat, częściowo wywołanych znacznym wzrostem roli handlu elektronicznego; mając na uwadze, że wzrosła również konkurencja międzynarodowa, w związku z czym w 2020 r. wystąpiono o ochronę wierzycieli; mając na uwadze, że w 2021 r. przedsiębiorstwo Casa sprzedano przedsiębiorstwu Globitas, a następnie w 2024 r. odsprzedano szwedzkiemu przedsiębiorstwu AAS Retail; mając na uwadze, że Casa ponownie znalazła się w trudnej sytuacji finansowej z powodu poważnego niedoboru płynności, co doprowadziło do wyprzedaży w sklepach latem 2024 r. i utraty szeregu miejsc pracy w dziale marketingu w siedzibie głównej w Olen; mając na uwadze, że pod koniec października 2024 r. Casa ponownie wystąpiła do sądu gospodarczego o sześciomiesięczny okres ochrony wierzycieli na potrzeby ewentualnego wznowienia działalności; mając na wadze, że nie pojawił się żaden

poważny potencjalny nabywca przedsiębiorstwa, w związku z czym 6 marca 2025 r. sąd gospodarczy w Antwerpii ogłosił upadłość Casa International i Casa Logistics, w wyniku czego pracę straciło 416 pracowników;

F. mając na uwadze, że od 2022 r. obserwuje się w Belgii wzrost liczby upadłości; mając na uwadze, że w 2024 r. ogłoszono upadłość ponad 11 000 przedsiębiorstw (6323 we Flandrii), co stanowi najwyższą liczbę od 2013 r.; mając na uwadze, że ta tendencja wzrostowa trwa, a w okresie od stycznia do września 2025 r. upadłość ogłosiły 8493 przedsiębiorstwa, z czego 4964, czyli 58 %, we Flandrii; mając na uwadze, że w wyniku upadłości w Belgii zlikwidowano w 2024 r. 32 566 miejsc pracy, a w pierwszej połowie 2025 r. – 15 351, z czego miejsca pracy zlikwidowane we Flandrii stanowią odpowiednio 59 % i 51 %; mając na uwadze, że około 18 % zlikwidowanych miejsc pracy dotyczyło sektorów przemysłowych; mając ponadto na uwadze, że ostatnie restrukturyzacje, takie jak zwolnienia w Van Hool, Sappi i Purmo, BelGaN, Tupperware i Audi, w związku z którymi Belgia wystąpiła o wsparcie z EFG, mają wpływ na flamandzki rynek pracy; spada liczba ofert pracy w przemyśle;

G. mając na uwadze, że Casa posiada 63 sklepy w całej Flandrii i w Brukseli, ale siedziba główna i centrum dystrybucji znajdują się w Olen (prowincja Antwerpia); mając na uwadze, że blisko połowa pracowników dotkniętych zwolnieniami pracowała w różnych miejscach w Belgii, a druga połowa – w centrum dystrybucji i siedzibie głównej; mając na uwadze, że w wyniku tej koncentracji miejsc pracy szczególnie mocno ucierpiało zatrudnienie w regionie Olen; mając na uwadze, że w regionie Neteland, do którego należy Olen, liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych publicznym służbom zatrudnienia spadła w okresie od czerwca 2024 r. do maja 2025 r. o 11 % w porównaniu z poprzednimi 12 miesiącami, a liczba osób poszukujących pracy wzrosła w sierpniu 2025 r. o 7 % w porównaniu z kwietniem 2024 r.;

H. mając na uwadze, że pracę stracili głównie sprzedawcy i pracownicy magazynów; mając na uwadze, że pomimo spadku liczby wolnych miejsc pracy w sektorze handlu detalicznego (w tym handlu hurtowego) we Flandrii w ostatnich latach, w sektorze tym nadal występuje niedobór siły roboczej; mając na uwadze, że w związku z tym większość zwolnionych sprzedawców ma duże szanse na znalezienie pracy; mając jednak na uwadze, że znalezienie nowej pracy będzie trudniejsze dla wielu pracowników magazynowych, których zwolniono z centrum dystrybucji; mając na uwadze, że choć wiele osób poszukuje tego rodzaju pracy, wiele z nich nie posiada odpowiednich umiejętności ani kwalifikacji (np. w zakresie obsługi wózka jezdniowego podnoszącego lub wózka podnośnikowego widłowego z masztem) i będzie musiało podjąć doskonalenie zawodowe, szukać pracy w innym regionie lub zmienić zawód;

I. mając na uwadze, że Belgia poinformowała, iż skoordynowany pakiet zindywidualizowanych usług opracowano w drodze konsultacji z partnerami społecznymi zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFG;

J. mając na uwadze, że środki EFG nie mogą przekroczyć maksymalnej rocznej kwoty 30 mln EUR (w cenach z 2018 r.), zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z 17 grudnia 2020 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027;

w związku z powyższym Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że celem EFG jest okazanie solidarności z beneficjentami i udzielanie im wsparcia; uważa, że wkłady finansowe z EFG należy przeznaczyć przede wszystkim na środki aktywnej polityki rynku pracy i zindywidualizowane usługi, które mają na celu szybką reintegrację beneficjentów przez umożliwienie im godnego i trwałego zatrudnienia w ich pierwotnym sektorze działalności lub poza nim; podkreśla, że należy przygotować pracowników do pilnie potrzebnej transformacji ekologicznej i cyfrowej europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa oraz wspierać ich w tym procesie; ponownie podkreśla w tym kontekście, że Unia odgrywa ważną rolę – m.in. za pośrednictwem EFG – w przyczynianiu się do finansowania kwalifikacji niezbędnych do sprawiedliwej transformacji zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem;

2. zgadza się z Komisją, że warunki wymienione w art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG zostały spełnione i że Belgia ma prawo do wkładu finansowego w wysokości 1 916 733 EUR na mocy tego rozporządzenia, co stanowi 85 % łącznych kosztów wynoszących 2 254 980 EUR, na które składają się wydatki na zindywidualizowane usługi w wysokości 2 168 980 EUR oraz wydatki w wysokości 86 000 EUR na działania przygotowawcze, działania w zakresie zarządzania, dostarczania i upowszechniania informacji oraz działania w zakresie kontroli i sprawozdawczości;

3. zauważa, że Belgia przedstawiła wszelkie niezbędne gwarancje, że spełniono wymogi dotyczące zwolnień grupowych określone w przepisach krajowych i unijnych oraz że przy dostępie do proponowanych instrumentów i ich wdrażaniu przestrzegane będą zasady równego traktowania i niedyskryminacji;

4. przypomina profil zwolnionych pracowników, wśród których ponad dwie trzecie to kobiety, a jedna trzecia ma ponad 50 lat, oraz uważa, że – w kontekście presji ze strony rynku pracy – pracownicy ci będą potrzebowali dodatkowego wsparcia dostosowanego do ich potrzeb, zwłaszcza ukierunkowanej pomocy koncentrującej się na podnoszeniu kwalifikacji i przekwalifikowaniu, aby zwiększyć ich szanse na znalezienie pracy;

5. podkreśla, że Belgia potwierdziła, iż środki wspierane z EFG nie będą finansowane z innych instrumentów finansowych Unii;

6. zauważa, że zindywidualizowany, skoordynowany pakiet usług, które mają zostać zapewnione pracownikom, obejmuje następujące środki: a) grupa zadaniowa (sesje informacyjne organizowane przez ekspertów o dogłębnej znajomości lokalnego rynku pracy), b) reorientacja zawodowa (usługi w zakresie zwolnień monitorowanych świadczone w ramach sesji grupowych lub indywidualnych, wstępna rozmowa i indywidualne wytyczne, certyfikacja nabytych umiejętności, wytyczne dotyczące korzystania z platformy cyfrowej w celu poszukiwania pracy itp.); c) aktywna mediacja, d) poradnictwo zawodowe, e) szkolenia i przekwalifikowanie, f) szkolenia w miejscu pracy oraz g) targi pracy; biorąc pod uwagę wiek i wykształcenie beneficjentów, podkreśla, że przy świadczeniu zindywidualizowanych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby tych grup;

7. podkreśla w szczególności znaczenie art. 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFG, zgodnie z którym przy opracowywaniu skoordynowanego pakietu należy przewidywać przyszłe perspektywy rynku pracy i wymagane umiejętności zgodne z przejściem w kierunku zasobooszczędnej i zrównoważonej gospodarki, przy czym szczególny nacisk należy kłaść na upowszechnianie umiejętności wymaganych w cyfrowej epoce przemysłowej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że szkolenia w zakresie ICT przewidziane w pakiecie i dodatkowe wsparcie w ramach usług w zakresie zwolnień monitorowanych zapewniają wsparcie zarówno osobom niepotrafiącym korzystać z technologii cyfrowych, jak i osobom posiadającym pewne umiejętności cyfrowe, wsparte oceną umiejętności cyfrowych i przepisami umożliwiającymi pracownikom wypożyczenie laptopa, odbycie szkolenia w zakresie korzystania z niego i uzyskanie odpowiedzi na ich pytania dotyczące zagadnień cyfrowych;

8. przypomina o możliwości wprowadzenia w skoordynowanym pakiecie specjalnych ograniczonych w czasie środków, które obejmą m.in. wypłatę świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem, zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie EFG, aby ułatwić osobom poszukującym pracy uczestnictwo w proponowanych działaniach.